

- A. Deze nota is in overleg met de volgende disciplines geconcipieerd:
B. Er is overeenstemming

KORTE INHOUD (GELIJKDUIDEND AAN VOORBLAD)

Vorming Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK) Zuid Limburg

1. Aanleiding.

Het Rijk verplicht gemeenten om vóór 1-1-2015 een regiovisie met betrekking tot de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling vast te stellen en tegelijkertijd één regionaal Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK) te organiseren dat per 1-1-2015 operationeel is. De *Regiovisie Veilig Thuis Zuid Limburg* wordt ter besluitvorming aan College en Raad voorgelegd in het najaar van 2014. Om verder te kunnen gaan met het inrichtingsproces van het AMHK is het noodzaak vóór de zomervakantie de schaalgrootte, organisatievorm en financieel kader van het AMHK bestuurlijk vast te stellen.

Vanwege de verwevenheid tussen huiselijk geweld en kindermishandeling is het van groot belang dat ze in samenhang worden aangepakt. Dit is tot nu toe in Nederland niet het geval!

De Steunpunten Huiselijk Geweld (SHG's) richten zich op de aanpak van huiselijk geweld. *In Zuid Limburg wordt dit met name opgepakt in samenspraak met de Veiligheidshuizen (VHH-en)*. Dit valt onder gemeentelijke verantwoordelijkheid. De Advies- en Meldpunten Kindermishandeling (AMK's) zijn gericht op de aanpak van kindermishandeling. Dit valt onder provinciale verantwoordelijkheid (tot 1 januari 2015).

Preventie en bestrijding van huiselijk geweld en kindermishandeling liggen op het snijvlak van het Wmo beleid, Jeugd- en Veiligheidsbeleid. Gezien de nieuwe Wmo ligt het primaat bij de portefeuillehouder Wmo die binnen het College eerst verantwoordelijk is voor dit dossier. Gemeente Heerlen wijkt hiervan af en geeft op voorhand aan dat hun burgemeester bestuursverantwoordelijke is en blijft. In het kader van een goede koppeling met de justitieketen wordt in de loop van 2015 na evaluatie gekeken of het aantal Triage Tafels (punten waar het veiligheidsrisico en de ernst van de melding wordt ingeschat) dat nu is gekoppeld aan de Veiligheidshuizen kunnen worden teruggebracht.

Belangrijke uitgangspunten van het AMHK:

1. Eén gezin, één plan, één contactpersoon (casusregisseur) -> werkt systeemgericht;
2. Creëert samenhang tussen de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling -> geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA).
3. Geeft voorrang aan de belangen van het kind en is extra alert op signalen over ouderenmishandeling (65+);
4. Is gericht op (vroeg) signalering en (vroeg) interventie, waardoor escalatie van geweld en/of mishandeling wordt voorkomen;
5. Sluit aan bij de ondersteuning van de eigen kracht van de direct betrokkenen en het sociale netwerk;
6. Verricht diepgaander onderzoek in situaties waarin ernstige vermoedens bestaan van GIA en het gezin of huishouden niet mee wenst te werken aan nadere verduidelijking van aard en omvang van geweld of mishandeling, of niet mee wenst te werken aan een hulpverleningstraject;

7. Is primair gericht op ondersteuning en doorgeleiden naar hulpverlening, zowel van slachtoffer(s) als pleger.

Wettelijke en niet wettelijke taken van het AMHK:

1. Fungeren als herkenbaar en toegankelijk meldpunt voor gevallen of vermoedens van GIA;
2. Geven van advies en informatie aan melders en burgers;
3. Naar aanleiding van een melding: doen van onderzoek om te bepalen of er sprake is van (een van de vormen van) GIA;
4. Het – indien noodzakelijk – inschakelen van passende hulpverlening. Van belang hierbij is dat in een bepaling van de nieuwe Jeugdwet is opgenomen dat het AMHK zelf geen jeugdhulpaanbieder is en dus geen jeugdhulp biedt, maar tot taak heeft deze, na onderzoek, zo nodig te organiseren.
5. Het zo nodig in kennis stellen van politie of Raad voor de Kinderbescherming. Indien een verzoek tot onderzoek bij de Raad (voor de Kinderbescherming) wordt ingediend, wordt het College van B&W daarvan in kennis gesteld;
6. Het terug rapporteren aan de melder van datgene wat met de melding is gebeurd.

De niet wettelijke taken van een AMHK die op dit moment worden uitgevoerd door het AMK en SHG zijn:

7. Voorlichting over huiselijk geweld (SHG) en kindermishandeling (AMK)-> wordt voorlichting over GIA.
8. Registratie en monitoring. AMK en SHG voeren dit uit in het belang van beleidsontwikkeling en sturing. Ook het AMHK zal dit in het belang van beleidsontwikkeling en sturing moeten blijven doen.

Ook deze twee niet wettelijke taken worden in het AMHK in Zuid Limburg geborgd.

Benodigd personeel voor uitvoering van de taken:

Uitgaande van de bestaande functies en formatie, zowel bij het AMK als SHG en om de kwaliteit te bewaken ziet het personeelsplaatje van het AMHK in Zuid Limburg in het jaar 2015 (als overgangsjaar) er als volgt uit:

- Teamleider
- Gedragswetenschapper
- Vertrouwensarts
- Onderzoekers meldingen GIA
- Ondersteunend personeel.

Totaal aantal fte's: 12,30 fte.

Voor een gedetailleerde beschrijving en onderbouwing van het benodigd personeel en aantal fte's wordt verwezen naar de Bijlage.

- Daaruit blijkt dat BJZ in het Regionaal Transitie Arrangement Jeugd geen rekening heeft gehouden met de zorgmeldingen die momenteel bij BJZ binnen komen en waarin een 'knip' zit tussen beoordeling en uitvoering van de zorgmeldingen. Na 1-1-2015 zullen de beoordelingen van de zorgmeldingen door het AMHK moeten worden opgepakt. Hiermee is 1,64 fte mee gemoeid die niet in de 12,30 fte zijn opgenomen (bestaand personeel AMK en SHG).
- Er is door BJZ eveneens verzuimd aan te geven dat het AMK voor juridische ondersteuning gebruik maakt van juridische medewerkers van BJZ. In het personeelsplaatje van het nieuw te vormen AMHK komt dit niet naar voren.

Ten behoeve van de beoordeling (in tegenstelling tot uitvoering) van de zorgmeldingen en inhuren van juridische expertise, wordt budget in de vorm van een flexibel volume in het financieel kader van het AMHK opgenomen.

Schaalgrootte van het AMHK:

Uitgaande van de volgende criteria:

1. Voldoende specialistische expertise in huis hebben;
2. Aansluiting op het werkproces van Politie en Justitie (veiligheidsregio);
3. Afstemmen met de Jeugdbescherming en Jeugdreclassering; en
4. De schaal waarop uitvoering van de Jeugdwet wordt vormgegeven;

ligt het voor de hand om een AMHK op Zuid Limburgse schaal te organiseren. Dat wil zeggen dat het AMHK Zuid Limburg door alle 18 Zuid Limburgse gemeenten in gezamenlijkheid moet worden georganiseerd.

Zouden er op subregionale schaal of zelfs op intergemeentelijke schaal meerdere AMHK 's vorm gegeven worden in Zuid Limburg, dan zou de expertise (deskundigheden zoals bijvoorbeeld het hebben van een vertrouwensarts of gedragsdeskundige) te veel versnipperd worden en zou het financieel niet haalbaar zijn.

Bovendien vallen in Zuid Limburg de Veiligheidsregio en Jeugdregio samen en zijn zowel het SHG als het AMK Zuid nu ook al op Zuid Limburgse schaal georganiseerd.

Organisatievorm van het AMHK Zuid Limburg:

De organisatie kan publiekrechtelijk of privaatrechtelijk geregeld worden.

De keuze voor een publieke samenwerkingsvorm zoals een (lichte) Gemeenschappelijke Regeling ligt voor de hand gezien het feit dat:

- de over te dragen bevoegdheden in relatie tot de veiligheid van de burgers goed geregeld moeten zijn;
- de democratische legitimatie steviger moet worden geregeld in een verantwoordingsplicht aan de gemeenten;
- de uitvoering van de taken grotendeels door de gemeenten wordt gefinancierd.

In het Regionaal Transitie Arrangement (RTA) Jeugd van de 18 Zuid Limburgse gemeenten worden afspraken gemaakt voor een gezamenlijke inkoop ten behoeve van de andere functies in de Jeugdzorg (zoals Jeugdhulp, Jeugdbescherming en –reclassering) die naar gemeenten worden gedecentraliseerd. De optie om hierbij aan te sluiten ten aanzien van het AMHK Zuid Limburg is logisch.

Het is zinvol deze optie na besluitvorming verder te laten onderzoeken in de verdere uitwerking van het inrichtingsproces van het AMHK Zuid Limburg.

Keuze moederorganisatie voor het AMHK Zuid Limburg:

Voor het antwoord op de vraag welke organisatie als moederorganisatie aangewezen zou kunnen worden voor het AMHK Zuid Limburg wordt gewezen naar de Bijlage, pagina 34. Daar wordt aan de hand van criteria zoals toegankelijkheid, organisatieprofiel, aansluiting sociaal domein, aansluiting ketenaanpak huiselijk geweld, forensisch-medische expertise, Bureau Jeugdzorg en de GGD Zuid Limburg een score toebedeeld op basis van zo objectief mogelijke oordelen.

Gezien de hoogte van de totaalscore van de GGD Zuid Limburg (35) in vergelijking met die van Bureau Jeugdzorg (25) ligt het voor de hand het toekomstige AMHK Zuid Limburg bij deze organisatie onder te brengen.

Bovendien heeft het AMHK Zuid Limburg bij de GGD een lagere drempel voor burgers met vragen, signalen of meldingen van GIA dan bij een Gecertificeerde Jeugdinstantie die een

jeugdbeschermingsmaatregel kan doen opleggen. De GGD is 'neutraler'. Ook richt het AMHK Zuid Limburg zich niet alleen op aanpak van geweld en/of mishandeling tegen jeugdigen, maar ook op bijvoorbeeld ouderenmishandeling (gericht tegen 65+), oudermishandeling, eiegerelateerd geweld, seksueel misbruik, loverboy problematiek, huwelijksdwang, vrouwelijke genitale verminking en syndroom van Munchhausen by Proxy. Het onderbrengen van het AMHK Zuid Limburg bij een jeugdinstelling ligt derhalve niet voor de hand.

Andere mogelijkheden die in het landelijk ondersteuningsprogramma AMHK zijn genoemd zoals onderbrenging bij de Veiligheidshuizen, een nieuwe Gemeenschappelijke Regeling (niet zijnde de GGD) of een nieuwe zelfstandige organisatie (doorgaans een stichting) worden gezien het bestaande financieel kader (meerkosten ten gevolge van versnippering wanneer het AMHK zou worden ondergebracht bij de Veiligheidshuizen) en de keuze van de schaalgrootte niet als haalbaar gezien.

Geadviseerd wordt de GGD Zuid Limburg de opdracht te geven het organisatieplaatje en de werkprocessen van het AMHK Zuid Limburg in goed overleg met Bureau Jeugdzorg verder uit te werken en ervoor te zorgen dat er per 1 januari 2015 een goed draaiende front office AMHK Zuid Limburg ingericht en operationeel is.

In de loop van 2015 de tijd te nemen de organisatie en werkprocessen verder in te richten en daarbij te bekijken welke efficiency slagen gemaakt kunnen worden.

Het AMHK Zuid Limburg (Zuid Limburgse schaal) vormt per 1 januari 2015 samen met de Veiligheidshuizen (regionale schaal: Westelijke Mijnstreek, Maastricht Heuvelland en Parkstad) en de Sociale Teams waar de passende ondersteuning wordt vorm gegeven (lokale schaal) de "nieuwe driehoekssamenwerking voor aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties" onder verantwoordelijkheid van de gemeenten.

2. Relatie met bestaand beleid.

In de Jeugdwet wordt een nieuw artikel in de WMO genoemd. Hierdoor krijgt de gemeente de opdracht om te voorzien in een AMHK. Dit betekent een samenvoeging van het huidige Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG) en het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK). Het nieuwe AMHK heeft in ieder geval advies-, onderzoek- en consultatietaken op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling, voor zowel burgers als professionals.

Hiertoe is een plan van aanpak geformuleerd om tot een AMHK te komen in de regio Zuid Limburg (zie Bijlage). Daarin wordt onder meer geadviseerd hoe verbindingen (taken en rollen) tussen preventie, melding, curatie, Sociale teams, Veiligheidshuizen, de Raad van de Kinderbescherming en de Jeugdhulp vormgegeven kunnen worden.

Tot 1 januari 2015 ligt de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor preventie en bestrijding van kindermishandeling bij de Provincie Limburg, maar komt daarna in het kader van de Decentralisatie Jeugdzorg naar de gemeenten.

In het kader van de Decentralisatie Uitkering Vrouwenopvang (VO) en Huiselijk geweld (HG) ontvangen de centrumgemeenten Maastricht en Heerlen een budget voor de aanpak van HG. In het kader van de Wmo geven alle afzonderlijke gemeenten een bijdrage in het kader van de aanpak van HG. De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de aanpak van HG ligt derhalve bij de gemeenten en blijft daar ook.

De uitvoeringsorganisaties zijn SHG en AMK:

Het SHG richt zich op de aanpak van huiselijk geweld. *In Zuid Limburg wordt dit opgepakt in samenspraak met de Veiligheidshuizen (VHH-en).*

Het AMK is gericht op de aanpak van kindermishandeling

3. Gewenst beleid en mogelijke opties.

Vanaf 2015 wordt ingezoomd op de aanpak van alle vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA). Het AMHK Zuid Limburg is daarbij de belangrijke uitvoeringsorganisatie, die dit oppakt in samenspraak met de Veiligheidshuizen in de drie regio's en de Sociale Teams in de Zuid Limburgse gemeenten. Dit vraagt om nieuwe verbindingen en slimme koppelingen.

Het AMHK concept – samenvoeging van AMK en SHG - biedt voordelen die in de uitvoeringspraktijk tot dusver werden gemist.

In Zuid Limburg betekent dit:

- Een advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling met één telefoonnummer voor burgers en professionals (een landelijk nummer wordt gratis ter beschikking gesteld).
- Een systeemgerichte en integrale aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Vanaf het begin wordt gestart met één plan, een ongedeelde werkwijze en een systeemgerichte benadering gericht op alle gezinsleden.
- Vergroten van expertise. Het AMK heeft veel ervaring met geprotocolleerd werken, risicotaxaties, kind centraal, kindveiligheid en onderzoek. Samenwerking met de Raad voor de Kinderbescherming is optimaal. Het SHG heeft veel ervaring met voorlichting, monitoring en laagdrempeligheid. De VHH-en hebben veel ervaring met veiligheidsvraagstukken, de ketenaanpak, de koppeling politie/justitie en zorg en procesregie.
- Versterking ketenaanpak. De aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling vereist samenwerking in de hele keten. In de veiligheidsketen wordt afstemming gezocht met politie en Justitie. De jeugdketen is van belang voor verbetering van opvoedsituaties van kinderen en voor opschaling kindbescherming. Dit betreft vooral ook een goede koppeling met de Sociale Teams die zorg dragen voor passende ondersteuning. Ook is er een intensieve samenwerking nodig met de medische sector, met de volwassenenzorg, etc. Deze samenwerking ontbreekt nu in de praktijk regelmatig. Samenvoeging van het AMK en SHG en intensieve samenwerking en afstemming met de VHH-en als onderdeel van de brede *Regiovisie Veilig Thuis Zuid Limburg* maakt het mogelijk deze vormen van samenwerking te vereenvoudigen en bespoedigen.

4. Duurzaamheid en gezondheid.

n.v.t.

5. Personeel & Organisatie.

12,30 fte ten behoeve van het AMHK Zuid Limburg.

6. Informatie en automatisering.

Ten behoeve van het AMHK Zuid Limburg wordt hier in een later stadium (na de zomervakantie) op terug gekomen.

7. (Duurzame) aanbestedingen.

Heel de aanpak van de 3 Decentralisaties in Maastricht Heuvelland is gericht op het realiseren van een duurzame, sociale en veiliger infrastructuur.

8. Beheersparagraaf IBOR.

n.v.t.

9. Financiën

- Bestaand budget 2014 ten behoeve van aanpak huiselijk geweld. Budget uit de Wmo of Veiligheidsbudget en vanuit de centrumgemeenten Maastricht en Heerlen eveneens budget vanuit de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang/Huiselijk Geweld: in totaal € 270.151 vanuit alle 18 Zuid Limburgse gemeenten. Centrumgemeente Maastricht neemt hiervan voor rekening een bedrag van: **€ 97.845.**
- Bestaand budget 2014 ten behoeve van aanpak kindermishandeling. 'Nieuw' budget voor gemeenten dat per 2015 naar gemeenten wordt overgeheveld in het kader van de Decentralisatie van de Jeugdzorg: totaal € 1.004.401 vanuit alle 18 Zuid Limburgse gemeenten. Gemeente Maastricht neemt hiervan voor rekening een bedrag van **€ 201.890.**
- Budget ter hoogte van € 200.000 op schaal van Zuid Limburg te reserveren als flexibel volume. Dit budget zo nodig in te zetten voor de beoordeling (in tegenstelling tot de uitvoering) van de zorgmeldingen Jeugd die vanaf 1-1-2015 bij het AMHK wordt gedaan en inhuren van juridische expertise*. Uitname uit het 'nieuw' budget voor gemeenten in het kader van de DU Jeugdzorg. Gemeente Maastricht neemt hiervan voor rekening een bedrag van **€ 40.230.**

Voor de gemeente Maastricht betekent het voor 2015 een bijdrage voor het AMHK Zuid Limburg ter hoogte **€ 339.965.**

Voor een totaaloverzicht van het financieel kader wordt verwezen naar de Bijlage.

Gezien de verschillen in problematiek ten aanzien van GIA per gemeente en ook per regio (Westelijke Mijnstreek, Maastricht Heuvelland en Parkstad) wordt in 2016 nader onderzocht welke bekostigingssystematiek het meest efficiënt is en meer recht doet aan de praktijk dan inwoner aantal.

10. Voorstel.

Het College van Burgemeester en Wethouders wordt gevraagd akkoord te gaan met:

1. De schaalgrootte van het AMHK, te weten Zuid Limburg.
2. De organisatievorm, te weten een lichte Gemeenschappelijke Regeling en bij voorkeur aan te sluiten bij het 'Regionaal Transitie Arrangement Jeugd' van de Zuid Limburgse gemeenten.
3. De organisatie waar het AMHK wordt ondergebracht, te weten GGD Zuid Limburg.
4. De opdrachtverstrekking aan de GGD Zuid Limburg om verder vorm te geven aan inrichting en verrichting van het AMHK.
5. Het financieel kader van het AMHK voor de schaal van Zuid Limburg, te weten € 1.474.552, waarbinnen de gemeente Maastricht € 339.965 bijdraagt.
6. Het laten onderzoeken in 2016 van de kosten en de meest efficiënte bekostigingssystematiek dat meer recht doet aan de verschillen in GIA problematiek per gemeente dan het inwoner aantal; en het (laten) evalueren van de werkwijze van het AMHK.

Dit collegebesluit met soortgelijke inhoud wordt eveneens ter accordering voorgelegd aan de Colleges van Burgemeester en Wethouders van de overige Zuid Limburgse gemeenten.

11. Vervolg / Planning.

De *Regiovisie Veilig Thuis Zuid Limburg* laten vaststellen door College en Raad in najaar 2014. Het AMHK Zuid Limburg is onderdeel van deze regiovisie ten aanzien van de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA).

Eind 2015 een voorstel te doen over het aantal Triage Tafels in Zuid Limburg naar aanleiding van wat in het kader van de doorontwikkeling van het AMHK Zuid Limburg mogelijk en wenselijk is, met name vanwege een goede koppeling met de justitieketen (politie en justitie).

In 2016 onderzoek doen naar kosten en een andere bekostigingssystematiek die meer recht doet aan de praktijk ten aanzien van de GIA problematiek in de verschillende gemeenten en regio's (Westelijke Mijnstreek, Maastricht Heuvelland en Parkstad). Tevens (laten) evalueren van de werkwijze van het AMHK.